

Vlaams
Parlement

vergadering **C264**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 10 juni 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Jelle Engelbosch aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, en aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het selecteren op basis van genetische eigenschappen bij het fokken van dieren – 2331 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Francesco Vanderjeugd aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het betwisten van de gezondheidsvoordelen van melkconsumptie – 2396 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het operationele programma voor het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) – 2406 (2014-2015)	7
VRAAG OM UITLEG van Danielle Godderis-T'Jonck aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de werking en toekomst van zorgboerderijen – 2410 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het klonen van landbouwdieren – 2420 (2014-2015)	13

**VRAAG OM UITLEG van Jelle Engelbosch aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, en aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het selecteren op basis van genetische eigenschappen bij het fokken van dieren
– 2331 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Schauvliege.

De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, reeds meerdere decennia wordt bij het fokken van dieren geselecteerd op basis van genetische eigenschappen. Het hoofddoel daarvan is de prestaties van de dieren te verbeteren, zodat er meer geproduceerd kan worden. Iedereen kent de verhalen over de varkens met veertien, en in sommige gevallen zelfs zestien tepels. Een koe kon 50 jaar geleden 6.000 liter melk per lactatie geven, nu is het al 10.000 liter. Waar vroeger een kip 200 tot 250 eieren legde, legt ze tegenwoordig 300 eieren, om maar een aantal voorbeelden te geven.

Afhankelijk van het type dier zijn er verschillende kwalen zoals overgewicht, hartfalen, zwakke botten met breuken als gevolg. Vandaag kunnen nog zeer weinig koeien op een natuurlijke manier bevallen en gebeurt het allemaal met een keizersnede bijvoorbeeld. Kort samengevat: wanneer een dier extra energie gebruikt om bijvoorbeeld meer melk te geven of meer eieren te leggen, gaat dit ten koste van andere belangrijke eigenschappen van het dier.

Volgens Wendy Rauw, die het onderzoeksproject Selectie voor Welzijn leidt, zijn de biologische limieten van de dieren nog lang niet bereikt. Wel dringt een ethisch debat zich op.

Minister, wat is uw visie op die selectie van dieren? Hoe schat u de gevolgen hiervan in op lange en zeer lange termijn? Wat kunt en zult u als minister doen om dit debat te voeren op Vlaams en vooral op Europees niveau?

Uit onderzoek blijkt dat de doorsnee Belg niet wakker ligt van deze problemen. In Nederland was de zogenaamde plofkip een hot item. Een plofkip is een kip die op korte tijd zodanig vetgemest wordt dat ze amper nog op haar poten kan staan en op zeer korte tijd slachtrijp is. In Nederland is daar heel wat protest tegen geweest. Tegen 2020 zou men ze daar volledig uit de rekken halen, in ruil voor een trager groeiende kip. Dat noemen ze daar 'de kip van morgen'. Die kip zou 1,5 euro per kilo meer gaan kosten dan vandaag. Ook in België is die plofkip de standaard en hier is er blijkbaar weinig animo van de burger om daartegen te gaan protesteren. Minister, plant u initiatieven die werken aan de bewustwording van de Vlaamse consument? Welke rol is weggelegd voor de supermarkten binnen dit debat?

Nu reeds lopen onderzoeken om de biologische eigenschappen van bepaalde dieren nog sterker te gebruiken. Volgt u deze onderzoeken op en welke rol hebt u hierin?

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

De heer Bart Dochy (CD&V): Collega, ik denk dat het inderdaad goed is een bekommernis te uiten en vooral te kijken naar waaraan aandacht moet worden besteed in de toekomst. Ik vind uw betoog echter nogal tendentius, vooral als u zegt dat er nog zeer weinig kalveren op een natuurlijke wijze worden geboren. Dat is absoluut niet zo. In de melkveehouderij zijn er bijna geen keizersneden. In

de vleesveehouderij is het anders. U moet de zaken toch een beetje in de juiste context zetten.

We moeten ook weten dat dankzij de selectie er heel veel vooruitgang geboekt is, enerzijds economisch en anderzijds op het vlak van milieu-efficiëntie. Een koe die 10.000 liter melk per jaar produceert, heeft hetzelfde onderhoudsrantsoen nodig als een koe die 6.000 liter melk produceert per jaar, waardoor er per liter geproduceerde melk een milieu-efficiëntere omzet is. Het is geen zwart-witverhaal. Ik ga akkoord met u, maar ik wil niet nalaten er even op te wijzen dat we opletten dat we niet te tendentius worden.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Spontaan dacht ik: hier wordt veel op een hoopje gegooid. Vroeger sprak men niet van selectie maar van veredeling. Dat was misschien een mooier woord. Vandaag spreken we soms over de bezetting van de begrippen. Woorden geven soms een bepaalde sfeer weer. Maar spontaan dacht ik, collega, dat hier toch veel op een hoop wordt gegooid. Ik denk dat selectie een waardevolle zaak is, laat ons duidelijk zijn. Maar soms word je geconfronteerd met de ethische vraag hoever je mag gaan. Ik wil wel pleiten voor een meer genuanceerd debat over deze kwestie.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega Engelbosch, ik zal antwoorden in de lijn van wat de voorzitter heeft gezegd. Er zijn voor- en nadelen aan het fokken en verbeteren van de genetische eigenschappen. Het is positief dat de productiviteit van de landbouwproductie de voorbije dertig jaar sterk is gestegen, vaak op basis van genetische eigenschappen. De verwachtingen zijn dat dat in de toekomst nog zal toenemen. We mogen niet ontkennen dat er inderdaad een spanningsveld is tussen productiviteit aan de ene kant en gezondheid en welzijn aan de andere kant. Er wordt in studies op gewezen dat het fokken van nutsdieren geselecteerd op basis van genetische eigenschappen om de groei of productie te verhogen, soms problemen kan veroorzaken. Dat kan bijvoorbeeld op het vlak van gezondheid en immuniteit.

Maar er zijn ook positieve effecten. Het kan ook de gezondheid en het welzijn van dieren verhogen. Een voorbeeld zijn de selectieprogramma's voor vleeskuikens. Naast de productiecriteriën worden ook welzijns-criteriën opgenomen. De selectie tegen uitval door kannibalisme is bijvoorbeeld heel tekenend en werkt ook wel. Soms is het dus positief dat het op die manier kan gebeuren.

Er loopt ook onderzoek, onder andere door het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO). Dat speelt daarop in en wil de welzijns- en gezondheidsproblemen vroegtijdig en objectief detecteren. Het onderzoek kan ook worden gebruikt om te kijken hoe zo goed mogelijk kan worden ingespeeld op sommige eigenschappen op basis van de huidige huisvestings- en management-systemen, om de gezondheid en het welbevinden van de dieren te verbeteren.

Ik heb twee voorbeelden zowel uit de melkveehouderij als uit de varkenshouderij. Er wordt onderzoek gevoerd naar optimale managementpraktijken met als tweeledig doel een optimale melkqualiteit en een verhoogd koecomfort onder andere via de stalrichting. Een tweede voorbeeld is het gebruik van sensortechnologie ter ondersteuning van de melkveehouder in detectie van zieke koeien, bijvoorbeeld een vroegtijdige detectie van kreupelheid bij melkvee. Op die manier kunnen problemen vroeg opgemerkt worden en krijgen individuele dieren sneller de extra aandacht en de zorg die ze nodig hebben. In de varkenshouderij wordt onderzoek gevoerd naar de ontwikkeling van een waarschuwingssysteem voor gezondheids-, welzijns- en productiviteitsproblemen bij individuele vleesvarkens. Hierbij wordt het eet- en drinkpatroon opgevolgd; veranderingen hierin kunnen wijzen op problemen bij het varken. Dit systeem kan de varkenshouder ondersteunen in zijn

management en hem bewuster maken over de problemen. Dit komt het welzijn van het varken ten goede.

Er gebeurt door zowel de onderzoekinstellingen als de fokkersverenigingen zeker communicatie over hun werking hieromtrent. Mogelijk bereikt dit de Vlaamse consument niet altijd direct, maar de informatie is wel te vinden.

Ik heb ook een insteek gekregen van minister Weyts, bevoegd voor dierenwelzijn, want de vraag was ook aan hem gericht. Het selecteren van dieren op gewenste eigenschappen is van alle tijden en heeft ertoe bijgedragen dat de landbouwdieren die we vandaag hebben, meer wol en melk produceren en meer eieren leggen dan de oervormen waarvan zij afstammen. Het heeft positieve effecten, maar het is inderdaad ook opletten dat we in onze ijver voor nog meer productie, het welzijn van de dieren altijd voor ogen moeten houden. Minister Weyts stelt met tevredenheid vast dat in het wetenschappelijk onderzoek dat gevoerd wordt in de dierhouderij, dierenwelzijn veelal in rekening wordt genomen, daar waar vroeger uitsluitend productie het criterium was.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Collega's, ik heb nergens gezegd dat die selectie per definitie slecht is. Als de productiviteit kan worden verhoogd, als het dierenwelzijn niet in het gedrang komt, is dat geen slechte zaak. Ik heb in mijn vraag ook gevraagd om na te denken en het debat te voeren over wat de effecten zijn op lange en zelfs zeer lange termijn. Ik stel ook niet dat het vandaag een groot probleem is.

De vraag is bijvoorbeeld: waar stoppen we met de tepels van een varken? Hoe lang moet het varken worden vooraleer we ons, op zeer lange termijn dan, de vraag stellen of dit nog kan? Dat is de vraag die ik eigenlijk wil stellen.

Ik ben ook tevreden dat ILVO onderzoeken doet, ook naar dierenwelzijn. Er wordt heel wat gedaan voor dierenwelzijn. Als het debat moet worden gevoerd – en dat is wat ik hier wou aankaarten –, dan moet het debat op Europees niveau worden gevoerd. Als wij hier dingen gaan doen die ze in andere landen niet doen, dan heeft het geen zin. Het debat moet ooit worden gevoerd, met in het achterhoofd dat we op lange termijn een grens zullen moeten trekken.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik vind de nuanceringsen die u aanbrengt, bijzonder belangrijk.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Francesco Vanderjeugd aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het betwisten van de gezondheidsvoordelen van melkconsumptie – 2396 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, ikzelf betwist de voordelen van melk niet, maar ik heb er toch over gelezen.

Maandag 1 juni was het Wereldmelkdag. Die dag deelde het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) melkcocktails uit in een aantal grote Vlaamse stations om het melkgebruik te promoten. Diezelfde dag verscheen in De Standaard een opiniestuk van Tobias Leenaert onder de titel 'Laten we een

koe een koe noemen', dat precies inging tegen het objectief om melk meer in de markt te zetten omdat er alternatieven zijn die minstens even gezond zijn voor de mens, maar beter voor dier en planeet. Het opiniestuk in De Standaard ging uit van de stelling dat de gezondheidsvoordelen van melkconsumptie door steeds meer studies in twijfel worden getrokken. Zo zou de link tussen melk drinken en een verminderd risico op botbreuk allesbehalve duidelijk zijn.

In de Verenigde Staten nemen plantaardige melkalternatieven bijna 10 procent van de zuivelmarkt in. Net zoals men aardig op weg is om 'kunstvlees' te ontwikkelen, is ook 'kunstmelk' in aantocht. Het alternatief zou vooral ecologisch interessant zijn met het oog op het tegengaan van broeikasgassen, die zoals bekend worden uitgestoten door runderen via hun maag- en darmgassen en via de mest.

Minister, hoe staat u tegenover studies die de gezondheidsvoordelen van melkconsumptie in twijfel trekken? Zijn er hiervan inmiddels sluitende bewijzen? Bent u van oordeel dat VLAM aan 'boerenbedrog' zou doen zoals in het bovengenoemde opiniestuk in De Standaard wordt beweerd, als het de boodschap blijft verspreiden dat we drie glazen melk of porties melkproducten per dag moeten consumeren? Wordt er bij VLAM op toegekeken dat het voedingsadvies niet selectief wordt gegeven? Welke plaats krijgen calciumrijke sojaproducten hierin naast melk? Wordt er binnen het ILVO of andere onderzoeksinstituten nagedacht over alternatieven voor melk met het oog op het verhogen van de diervriendelijkheid en het verlagen van de ecologische impact van de rundveestapel?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Ik heb het filmpje van VLAM over melk ook gezien op televisie, in een van die boodschappen van openbaar nut, weet u wel. De vraag is zeer zinvol. Maar ik wil eraan toevoegen dat er strijd over dit verhaal wordt gevoerd. Er is discussie over het gebruik van termen als yoghurt of zuivelproducten voor plantaardige varianten, sojaproducten. Voor de Vlaamse markt gaat het in belangrijke mate om producten die je ook in het selfserviceresaurant van het Vlaams Parlement kunt krijgen, met name van Alpro. Het wijst op een weerbarstigheid in de groei van plantaardige producten versus dierlijke producten. Ik maak geen keuze, ik ben geen wetenschapper, dus ik houd me op de vlakte. Maar ik volg net als de heer Vanderjeugd wat de media erover schrijven en ik vind het zinvol om dat debat maatschappelijk te voeren. Het zal niet klaar zijn vandaag, dat is duidelijk.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik volg met bijzonder veel belangstelling dit debat. Ik wil mijn enige bemerking in één zin uitdrukken: nuance is soms op zijn plaats.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: U verwacht die nuance van mij, veronderstel ik, mijnheer De Meyer.

Mijnheer Vanderjeugd, bedankt voor uw vraag. We beginnen met een les biologie. We zijn allemaal zoogdieren. De mens is een zoogdier. En melk is voor zoogdieren van nature een primaire voedselbron. De gezondheidsvoordelen kunnen momenteel niet in twijfel worden getrokken. Dat is wetenschappelijk onderbouwd. We moeten afgaan op wat wetenschappelijk wordt vooropgesteld, namelijk dat melk en melkproducten een onderdeel zijn van een gevarieerde gezonde voeding. Dat vertaalt zich in de algemene Belgische en Vlaamse voedingsrichtlijnen, die door experts worden opgemaakt. Naast groenten, fruit en volkorengranen maakt ook melk daarvan deel uit.

De kerntaak van VLAM is het verzorgen van de promotie van de Vlaamse landbouw-, tuinbouw- en visserijproducten. De promotiewerking wordt gefinancierd

door de betrokken sectoren zelf. Voor zuivel zijn dit meer dan vijfduizend Vlaamse melkveehouders. In de promotiecampagnes van VLAM voor zuivel gaat het dan ook om de zuivelproducten die op basis van de lokale melk van onze Vlaamse melkveehouders worden gemaakt.

VLAM zegt niet dat melk 'moet'. VLAM benadrukt wel de troeven van melk als een onderdeel van een gezonde voeding, zoals aanbevolen in de actieve voedingsdriehoek. Dat gebeurt volgens de aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad. Sinds 1997 publiceert de Hoge Gezondheidsraad voedingsaanbevelingen. Zij kijken naar de meest recente informatie, volgen op wat essentiële voedingsstoffen zijn en richten zich op preventie van chronische aandoeningen zoals overgewicht, hart- en vaatziekten, diabetes type 2, osteoporose en kanker. Deze adviezen worden regelmatig getoetst aan de stand van zaken binnen de voedingswetenschappen. Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie (VIGeZ), onder de bevoegdheid van minister Vandeuren, vertaalt de aanbevelingen naar de actieve voedingsdriehoek. Dat is een kwestie van wetenschap en volksgezondheid, waarop we niet hoeven door te gaan in deze commissie.

Het ILVO doet heel wat onderzoek naar de impact in termen van grondstofgebruik en emissies, met als doel de rundveehouderij nog meer ecologisch te verduurzamen. Wat specifiek melkproductie betreft, dient in acht te worden genomen dat melkvee in heel wat regio's wordt gehouden op gronden die moeilijk voor andere gewassen in aanmerking komen. Als we de ecologische impact van een voedingsproduct nagaan, moeten we ook kijken naar de ecologische impact van het vervangproduct. Wanneer dit in rekening wordt gebracht, komen studies tot de conclusie dat het weren van zuivelproducten uit het dieet de klimaatimpact niet noodzakelijk zal oplossen, maar dat dit wel zal kunnen leiden tot negatieve nutritionele gevolgen voor de consument.

Daarop baseren we ons. Dus, VLAM baseert de informatie op wetenschappelijk onderzoek en de Hoge Gezondheidsraad, en wordt gefinancierd door de sector zelf.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het kan me zeker geruststellen. Op 1 juni 2015 heb ik me zelf ook begeven tussen die koeien met een glas melk, om promotie te maken. Soms denken mensen dat melk uit een doos komt en niet van een koe. We kunnen nog altijd stellen dat melk goed is voor elk. U bevestigt dat.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, in de wetenschap over voeding is er ook een hele evolutie. Vroeger werd boter bijvoorbeeld uitermate gezond genoemd, daarna heel ongezond en vandaag opnieuw gezonder. Ik weet dat ik iets te kort door de bocht ga. Maar vele zaken zijn een kwestie van evenwicht, van mate. Groenten en fruit krijgen hoe dan ook een nog meer prominente plaats in de voedingsdriehoek.

Minister Joke Schauvliege: Met mate en met maten, zeggen ze.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het operationele programma voor het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) – 2406 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, collega's, binnenkort wordt het Belgische operationele programma voor het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) ingediend bij Europa. Dat operationele programma legt de krijtlijnen vast voor de verdeling van de Europese middelen die worden uitgetrokken voor het gemeenschappelijk visserijbeleid. De uitvoering startte in principe in 2014 en loopt tot 2020.

België talmde met het indienen van het operationeel programma, waardoor er een officiële waarschuwing kwam van de Europese Commissie met de mededeling dat er minder middelen uitbetaald zouden worden bij laattijdige indiening. We hebben er dus alle belang bij dat het plan tijdig ingediend en goedgekeurd wordt en dat er gestart kan worden met de Belgische implementatie van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

In uw beleidsnota lichtte u al enige tipjes van de sluier over uw denkpistes voor de invulling van het operationeel programma, maar dit vereist uiteraard een vertaling. De mooie intenties van verduurzaming moeten worden omgezet in concrete en daadkrachtige acties, de middelen moeten doeltreffend worden ingezet en de ambities moeten tot meetbare resultaten leiden.

Een recent advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) is positief over het ontwerp dat momenteel op de tafel ligt en vraagt om een snelle indiening ervan.

Minister, hoe verklaart u de vertraging bij de indiening van het operationeel programma bij Europa? Kunt u het nog te volgen tijdspad schetsen? Welke zijn de speerpunten van het operationeel programma? Hoe ambitieus is het operationeel programma op vlak van verduurzaming en bewaken van ecosystemen? Is het de bedoeling dat ons land de middelmaat overstijgt? Weerspiegelen die ambities zich in de verdeling van de middelen? In welke mate worden er aan de ambities meetbare resultaatsverbintenissen gekoppeld?

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Minister, het operationeel programma zet ook in op de reductie van de impact op het mariene milieu. We hebben al een tijd aandacht voor het aantal gebieden waar het mariene milieu zich kan herstellen door verminderde visintensiteit. Ik denk aan het marien ruimtelijk plan waar de gebieden zijn vastgelegd waarin niet meer kan worden gevestigd. Heeft het actieprogramma dat de overheid opmaakte, meetbare doelen in functie van het behoud van de biodiversiteit? Ik denk dan niet aan een algemene formulering, maar aan echt meetbare, vooropgestelde doelen die zijn opgenomen in het operationeel programma.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Mijnheer Caron, u hebt absoluut een punt als u zegt dat ons land niet te lang mag talmen met het indienen van het operationeel programma. U stelt dat de mooie intenties van verduurzaming moeten worden omgezet in concrete en daadkrachtige acties. U gaat daarbij iets te gemakkelijk voorbij aan de zeer aanzienlijke inspanningen die onze visserij heeft gedaan, los van Europese verplichtingen. De vraag of het de bedoeling is dat ons land de middelmaat overstijgt, kan als een belediging voor onze vissers worden opgevat. Ik zou de vraag anders willen stellen. In hoeverre tonen andere lidstaten gelijkaardige ambities als Vlaanderen? Wordt erover gewaakt dat de Vlaamse vissers economisch niet het slachtoffer worden van het ambitieuze beleid dat ons regio voert?

Ik verwijs naar de gedachtewisseling die we onlangs hebben gehad over het Vistraject. Vlaanderen mag zich zonder blikken of blozen een van de betere leerlingen van de Europese visserijklas noemen. Dat is te danken aan een beleid dat

zich al meerdere jaren ontwikkelt en een enorme omslag heeft gekregen in 2008 door de brandstofcrisis. Het is zeer bijzonder dat een regio als Vlaanderen een beleid kan uitstippelen in onderling akkoord tussen de Vlaamse overheid, het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO), de Rederscentrale en Natuurpunt. Voor sommigen zal het natuurlijk nooit genoeg zijn, maar het feit dat onze visbestanden in de Noordzee zich in positieve zin ontwikkelen, mag een teken aan de wand zijn dat het toch de goeie kant uitgaat en dat onze visserijsector inspanningen doet.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, de aanvullingen van mijn collega's zijn waardevol, maar mijn vraag was behoorlijk neutraal, mijnheer Vanderjeugd. Ik ben ook meegegaan op het werkbezoek aan ILVO aan de kust. Ik waardeer in grote mate de inspanningen die reders en vissers op zee doen. Er zijn nog een aantal stappen te zetten en dat weten ze. De visgronden zijn inderdaad rijker dan voorheen en er is herstel, maar er is nog altijd een lange weg af te leggen. We hebben er alle belang bij dat die weg in Europees verband wordt afgelegd, zowel ten bate van het mariene milieu als ten bate van de economische aspecten van de visserij. Op vlak van visserij mogen we zelfs spreken van een betere, harmonieuzere samenleving tussen natuurdoelen, ecologische en economische doelen, en daarenboven hebben we te maken met buitengewoon gezonde voeding. Ik zeg dit omdat u meteen al een half antwoord probeert te geven of een half antwoord in de mond van de minister probeert te leggen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dames en heren, hebben we getalmd? Het antwoord is zeer duidelijk 'neen'! Europa heeft alles wel traag bekendgemaakt, waarschijnlijk door de Europese verkiezingen die ertussen zijn gekomen. De raadsverordening voor het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij is pas in mei 2014 goedgekeurd. De uitvoeringshandelingen en budgettaire verdeling voor de lidstaten zijn pas in juni 2014 aangekondigd. Zolang die niet bekend waren, was het moeilijk om te beginnen onderhandelen.

Dat betekent niet dat we gewoon hebben gewacht en niets hebben gedaan. U kent ons en onze diensten. Er is al heel wat voorbereid en overlegd. Het Departement Landbouw en Visserij heeft reeds twee informele gesprekken gehad met de Europese Commissie en er werd reeds tweemaal een comité van toezicht georganiseerd om de draft van het programma te bespreken. Er is ook al tweemaal een advies van de SALV gevraagd en intussen werd een nationale strategie voor aquacultuur afgewerkt.

We hopen op een goedkeuring door de Europese Commissie voor eind dit jaar. De informele contacten over het draftprogramma zullen hopelijk hun vruchten afwerpen. Het operationeel programma zal nog worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering voor de officiële indiening. De procedure is gestart voor het advies van de Inspectie van Financiën dat we moeten verkrijgen.

Mijn Waalse collega is intussen bezig met hetzelfde goedkeuringsproces in zijn regio wat betreft zijn luik van het programma. Uiteraard is dat tamelijk beperkt, maar goed, toch moet het zo zijn. Pas als beiden rond zijn, kan het programma officieel worden ingediend.

Het is moeilijk vooruit te lopen op de definitieve goedkeuring, maar misschien kan ik al meegeven dat we echt wel kiezen om in te zetten op het bevorderen van de verdere verduurzaming van de visserijsector door het ondersteunen van selectiviteit als belangrijke maatregel tegen teruggooi van vis. Er zullen belangrijke investeringen moeten gebeuren om de aanlandingsplicht te kunnen uitvoeren, die geleidelijk van toepassing wordt in 2016.

De komende jaren zullen vissers, kwekers, handel en verwerking ook moeten investeren in nieuwe duurzame technologie en duurzame vormen van samenwerking. Technologische innovatie en het ontwikkelen van nieuwe producten en marktcombinaties zijn nodig en essentieel om daartegen gewapend te zijn. Daarom zullen we proef- en samenwerkingsprojecten ondersteunen die kunnen leiden tot duurzame technieken, zodat die in de markt kunnen worden ingevoerd.

Natuurlijk wensen we ook in te zetten op de ontwikkeling van een duurzame aquacultuur. Daar willen we vooral de kans nemen om te investeren in productie, aangezien we veel kennis hebben. Verduurzaming is dus essentieel, en dat geldt ook voor het mariene milieu. Ook het onderzoek is sterk gericht op verduurzaming, en de sector heeft daar in het huidige programma sterk op ingespeeld, met bijvoorbeeld nieuwe vistechnieken en bodemberoering.

Onlangs werd het Vistraject hier toegelicht. Binnenkort zullen we een nieuw convenant ondertekenen, inzake duurzaamheid van het nieuwe Vistraject. Inzake meetbare resultaatverbintenissen zal het operationeel programma zeer kwantitatief opgesteld zijn, met zeer veel indicatoren en een prestatiekader waarin België nauwgezet zal monitoren en kan rapporteren. Dat zal worden gepland in wat nu wordt afgetoetst en wat hopelijk snel kan worden goedgekeurd.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik ga ervan uit dat u net na de zomer met de andere gewesten een akkoord bereikt, dat dan kan worden ingediend. Hopelijk kan dat snel gebeuren. Die stap kennen we min of meer. Ik kijk uit naar de definitieve tekst. We zullen dat dan verder opvolgen. Sommige evoluties zijn heel belangrijk. De heer Vanderjeugd waardeert net als ik West-Vlaams onderzoekswerk. Gisteren stond een verhaal in de krant over de snoekbaars en aquacultuur bij Inagro in Roeselare-Rumbeke. Er zijn technologische aanpassingen gebeurd om het onderzoek voort te zetten.

Het Vistraject is een mooi voorbeeld van het samenbrengen van verschillende doelen, zowel ecologische als kwalitatieve en economische. Op dat terrein mogen we voortgaan.

Minister, als u zegt dat het bij de Inspectie van Financiën zit, is er dan al een akkoord met de andere gewesten? Loopt de procedure daar ook of is het al definitief rond? Mogen we de indiening in de zomer verwachten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De afstemming met de andere gewesten is gebeurd. Er zijn informele contacten geweest met de commissie. Die procedures moeten nu worden doorlopen en dan moet het officieel worden goedgekeurd. De afstemming is rond. We hebben niet gewacht tot Europa alles klaar had om zelf al rond de tafel te gaan zitten. Die contacten zijn goed.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Danielle Godderis-T'Jonck aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de werking en toekomst van zorgboerderijen – 2410 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck (N-VA): Minister, een artikel uit Het Belang Van Limburg van 15 mei 2015 haalt de bekommernissen aan van een zorghoeve in Maaseik. De zorghoeve vangt wekelijks 25 tot 30 jonge en oudere volwassenen met autisme op. Het gemotiveerde koppel kreeg hiervoor gemiddeld 7800 euro subsidies per jaar van de Vlaamse overheid.

In 2015 heeft men hier geen recht meer op omdat het bedrijfsresultaat per bedrijfsleider kleiner is dan 30.000 euro bruto per jaar. In het artikel staat dat uw kabinet de situatie betreurt en meldt men dat de ondergrens bestaat om enige zekerheid aan te bieden zodat de omvang van het bedrijf voldoende groot is. Zo voorkomt men dat personen subsidies krijgen terwijl ze van een ander inkomen genieten en de zorgboerderij een nevenactiviteit is. Gisteren nog zei minister Jo Vandeurzen in de commissie Welzijn aan mevrouw van der Vloet dat er een oplossing is voor dit bedrijf.

Een zorgboerderij is een land- of tuinbouwbedrijf waar zorgbehoevende personen kunnen meedraaien. De landbouwer krijgt hiervoor van de Vlaamse overheid een subsidie van maximum 40 euro bruto per dag. Het is begrijpelijk dat er aan subsidies enige voorwaarden worden gekoppeld, maar in dit specifieke geval wordt het gemotiveerde mensen onmogelijk gemaakt om hun activiteit voort te zetten en uit te breiden.

Er is ook een overlappend karakter met het domein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, waar er wachtlijsten zijn om onder andere dit soort van dagbesteding aan te bieden. Daarom zou overleg over deze kwestie niet overbodig zijn.

Als ik terugkoppel naar het Vlaams regeerakkoord 2014- 2019, waar er letterlijk staat dat men de werking van zorgboerderijen zal behouden en versterken, dan kan het niet-subsidiëren van een zorgboerderij die 25 tot 30 mensen per week opvangt, niet de bedoeling zijn. Ik begrijp dat we in krappe budgettaire tijden leven, maar dit betekent dat die zorgvragers ergens anders hun dagbesteding moeten zoeken, wat de wachttijden voor ondersteuning er zeker niet korter op zal maken. Zorgboerderijen bieden voor heel wat personen een ideale manier om tot de maatschappij toe te treden. De inclusiegedachte, de idee dat iedereen tot de maatschappij behoort, zit hier volledig in verweven.

Minister, hoe zal het engagement dat in het Vlaamse regeerakkoord staat, worden opgenomen in het beleid? Is het, in het kader van de inclusie en als link naar Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, volgens u geen opportuniteit om zorgboerderijactiviteiten op te nemen als land- en tuinbouwactiviteit in plaats van als land- en tuinbouwverbredingsactiviteit? Is een aanpassing van de reglementering volgens u een mogelijkheid om de zorgboerderijactiviteiten te verbreden voor kleinere bedrijven? Ziet u een mogelijkheid om samen met uw collega, minister Vandeurzen, de handen in elkaar te slaan, om de problematiek eens te bespreken? Het is natuurlijk goed dat er ondertussen een oplossing is voor dit bedrijf, maar hoe zullen andere bedrijven kunnen worden geholpen?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, mevrouw Godderis heeft de vraag goed gesteld, in die zin dat deze bevoegdheid wordt gedeeld door meerdere departementen. Minister, u zult zich wellicht herinneren dat we een paar maanden geleden in Brakel de zorgboerderijen van Oost-Vlaanderen hebben gehuldigd. Naar aanleiding van die gelegenheid heb ik toch geprobeerd wat navraag te doen over hoe dat op het terrein functioneert. Onze goede collega, de heer Vanderjeugd, heeft hierover een vraag gesteld in februari jongstleden, en heeft daarover cijfers gekregen. In 2014 bleken 855 unieke zorgvragers te zijn opgevangen in zorgboerderijen, terwijl 396 zorgboeren prestaties indienden.

De zorgboerderij in Brakel is een plaats waar kaas wordt gemaakt. Ze is trouwens mooi gelegen. Daar was een andersvalide persoon bijna voltijds aanwezig. Dit is een goed initiatief. Het is goed dat men mensen met een handicap in zorgboerderijen opvangt en dat daarvoor een toelage wordt gegeven, want het 'rendement' van deze medeburgers is niet altijd wat men commercieel of anders zou kunnen verlangen.

Dat doet echter toch een aantal problemen rijzen. Ik steun de vraag van mevrouw Godderis. Is er ter zake nu een inventaris? Dat zit tussen twee departementen in. Is men bezig dat te bekijken? Men weet dat de welzijnssector sterk gereguleerd is. Ik kan dat begrijpen. Dat is ten gunste van diegenen die zorgvrager zijn of de kans krijgen zaken te doen. Ik heb diverse gevallen gekend, beleefd, gevolgd. Dat is iets positiefs. Als men vandaag echter vraagt dat uit te breiden, dan weet ik het niet. Ik weet niet meer wat vandaag de dag nog een klein landbouwbedrijf is. Dat lijkt me moeilijk, want misschien heeft men nog niet de evaluatie op het terrein van wat precies die praktijk van zorgboerderijen en zorgaanvragers met zich meebrengt. Ik vind het idee genereus. Is het houdbaar? Ik zou me toch niet wagen aan een uitbreiding voor ik goed weet wat de stand van zaken is van wat er vandaag op het terrein gebeurt.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Collega's, ik denk dat er in deze commissie kamerbreed altijd een grote waardering is geweest voor zorgboerderijen en zorgboeren, en dat er ook altijd de vraag is geweest om deze bedrijven en deze mensen in die situatie te ondersteunen.

Minister, ik las recentelijk dat een aantal zorgboerderijen worden geconfronteerd met terugvorderingen. Kunt u daar misschien iets meer over zeggen? Wat is de reden daarvan? Ik las in het bewuste artikel ook dat men overgangsmatregelen vraagt.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Geachte leden, dit is natuurlijk een vraag die is ingegeven door een individueel geval. Het klopt dat we een oplossing hebben kunnen zoeken voor die individuele zorgboerderij, niet door een uitzondering te maken, want zo zijn er nog tal van zorgboerderijen. We geloven heel sterk in die zorgboerderijen. Vanuit Landbouw gaat er jaarlijks 1,4 miljoen euro naar die zorgboerderijen. Dat gaat niet naar structuren, maar rechtstreeks naar de mensen zelf, naar die zorgboerderijen. Vanaf 2013 is er een nieuwe regelgeving gekomen: op basis van de totale aangifte van het gemiddelde inkomen wordt inderdaad bekeken of er al dan niet sprake is van een zorgboerderij. Als je uit de boot valt als zorgboerderij op basis van die algemene gegevens waarover de diensten beschikken, heb je echter wel de mogelijkheid om aan te tonen, aan de hand van je specifieke boekhouding, dat je toch in aanmerking komt. Zo zijn er heel wat zorgboerderijen die op dit moment wel een oplossing hebben.

Wat dit specifieke bedrijf betreft, hebben wij zelf de stap gezet. Zij hadden immers niets gesignaleerd aan ons. Ze zijn meteen naar de pers gestapt, wat tegenwoordig wel meer gebeurt, maar goed. We hebben dus voor hen, maar net zo goed voor heel wat andere zorgboerderijen het goede nieuws kunnen melden dat ze inderdaad wel in aanmerking komen. Dat is geen uitzonderingsregel: daarin was al voorzien in de regelgeving. Eigenlijk had een eenvoudig contact met onze diensten dat dus al veel sneller kunnen oplossen. U ziet dus dat we op die manier altijd bereid zijn te bekijken hoe zaken kunnen worden opgelost.

Er is inderdaad een toenemende vraag naar die zorgboerderijen. We staan daar ook echt voor 100 procent achter. Het werkt ook. De regelgeving is in december 2013 aangepast. De bestaande zorgboerderijen hadden op dat moment eigenlijk al een overgangperiode van een jaar om zich te conformeren aan die nieuwe regelgeving. Zo moesten ze onder andere voldoen aan de vereiste, die daarnet

aan bod is gekomen, dat er een minimale bedrijfsomvang van 30.000 euro per bedrijfsleider moest worden gehaald. De redenering daarachter was de volgende. Het subsidiesysteem voor de zorgboerderijen is ontworpen voor land- en tuinbouwers. Hun activiteit is dus land en tuinbouw, en dan is er de verbredingsactiviteit van het ontvangen van zorgvragers. Er is dus een limiet opgelegd om te voorkomen dat er alleen nog sprake zou zijn van een zorgboerderij, en er geen landbouwactiviteit meer zou zijn. Men heeft zo een oplossing willen aanbieden.

De minimale bedrijfsomvang van 30.000 euro die elke bedrijfsleider moet halen, is vrij laag. Dat zorgt ervoor dat ook kleinere landbouwbedrijven de mogelijkheid krijgen om mee te doen. Als ook de inkomsten uit de zorgactiviteiten beschouwd zouden worden als land- en tuinbouwactiviteiten, bestaat immers het risico dat kleinschalige bedrijven met hoofdzakelijk verbredings- en zorgactiviteiten niet erkend zouden kunnen worden. De maatregel heeft echter niet tot doel om bedrijven of instellingen waar het verlenen van zorg de hoofdactiviteit is, te subsidiëren. Ik benadruk dat het om verbredingsactiviteiten moet gaan.

Uiteraard staan wij open voor een evaluatie. Er is overigens in een evaluatie voorzien. Het Departement Landbouw en Visserij, het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en zelfs het Departement Onderwijs en Vorming worden daarbij betrokken. Tijdens dat overleg zullen mogelijkheden tot verbetering van de huidige maatregel worden bekeken. Wat de terugvorderingen betreft, moet ik de informatie opvragen.

De voorzitter: Wat dat betreft, steun ik op het laatste of voorlaatste nummer van Groene Zorg, dat online beschikbaar is.

Minister Joke Schauvliege: We zullen dat bekijken. Uiteraard staan we steeds open voor verbetervoorstellen.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck (N-VA): Ik dank u voor het positieve antwoord, minister. Ik ben er blij mee. Toch is het zo dat het aantal zorgboerderijen dat niet langer subsidies krijgt, stijgt. In 2009 waren het er 60; in 2013 186. Ik maak me daar zorgen over. In mijn eerder kleine plattelandsgemeente ligt een zorgboerderij. Het is een klein landbouwbedrijf. Men werkt er met mensen met autisme en andere beperkingen. Dat verloopt allemaal prima. Gisteren stelde ik de vraag aan minister Vandeuren, maar ik kreeg geen antwoord. Wat verklaart die snelle evolutie?

Minister Joke Schauvliege: De beslissing is in 2013 genomen. Het komt dus allemaal niet echt heel plots.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck (N-VA): We zijn nu in 2015.

Minister Joke Schauvliege: In 2013 is de regelgeving aangepast. Er is toen in een overgangperiode voorzien. Dat is toen ook hier in het Vlaams Parlement aan bod gekomen, denk ik. Alle nodige informatie is meegedeeld. Iedereen was en is daarvan op de hoogte.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het klonen van landbouwdieren – 2420 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Sabine Vermeulen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, collega's, in december 2013 maakte de Europese Commissie een voorstel van richtlijn over het klonen van landbouwdieren op. In dit voorstel wordt het klonen van landbouwdieren bestemd voor consumptie verboden in de Europese Unie (EU). Dat geldt ook voor de import van gekloonde dieren en hun nakomelingen. Intussen zijn we meer dan een jaar verder en is het thema al meermaals in het Europees Parlement behandeld. Op woensdag 17 juni zullen de amendementen op het voorstel van de commissie ter stemming worden gelegd.

Het al dan niet toelaten van klonen heeft grote gevolgen voor het sluiten van handelsakkoorden zoals het Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP). Argentinië, Australië, Brazilië, Canada en de Verenigde Staten bevestigden dat op hun grondgebied dieren worden gekloond, maar zij konden niet aangeven in welke mate dat gebeurt. Dat toont aan dat men in die landen niet nauw omspringt met de traceerbaarheid van gekloonde dieren, laat staan met de traceerbaarheid van levensmiddelen afkomstig van gekloonde dieren.

De European Food Safety Authority (EFSA) oordeelde dat er dierenwelzijnsproblemen zijn met draagmoederdieren – die de klonen dragen – en ook met de klonen zelf. Het klonen zou namelijk leiden tot een verhoogd aantal miskramen. De klonen zelf zouden anomalieën vertonen, en een hoog sterftecijfer kennen. Desondanks verklaart de EFSA dat melk van gekloonde dieren even gezond is als melk van niet-gekloonde dieren.

Graag wil ik u de volgende vragen stellen. Het klonen van landbouwdieren is niet alleen een technische kwestie, maar roept ook ethische vragen op. Op dit ogenblik lijken embryo's uit gekloonde cellen van volwassen dieren een inherente veroudering in zich te dragen, waardoor opgroeiende gekloonde dieren vatbaarder zijn voor allerlei kwalen die hun levenskwaliteit verminderen. Wat is uw standpunt inzake deze ethische vraag? Geldt het voorgestelde verbod op de import van klonen ook op het reproductief materiaal afkomstig van klonen?

Een gelijk speelveld in de EU is hierbij van cruciaal belang. Zal dit verbod worden opgenomen in een verordening of een richtlijn? Blijft het beslissingsrecht over dit verbod op Europees niveau, of wordt het overgeheveld naar de lidstaten? Geldt er ook een verbod op de import van levensmiddelen afkomstig van gekloonde dieren of hun nakomelingen? Zo ja, hoe zal men dit controleren? Wat gebeurt er met levensmiddelen afkomstig van gekloonde dieren in verwerkt voedsel? Als er een verbod komt op nakomelingen van gekloonde dieren of levensmiddelen van gekloonde dieren is een goed traceersysteem noodzakelijk, zowel op ons continent als bij de handelspartners. Dit traceersysteem zal de generaties van gekloonde dieren in kaart moeten brengen. Zal men van onze handelspartners eisen dat ze zo'n traceersysteem uitwerken?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, het zijn interessante vragen. Het is evident dat Europa voor problemen zal komen te staan. Kunnen we een beroep doen op een opt-outregeling, zoals is gesuggereerd? Voor sommige landen geldt een algemene verbodsbepaling. Maar hoe zit het met de traceerbaarheid? Zowel in de VS als in de landen die u noemde, denkt men dat tracés moeilijk in kaart zijn te brengen.

Ik deel uw mening, het lukt niet altijd. Er zijn gevolgen allerhande. Maar men moet ook een beetje wetenschappelijk blijven. Ik heb de indruk dat dat voort zal gaan, dat de techniek verfijnd zal worden.

Ik stel de vraag of de techniek geen impact heeft op de kwaliteit van het product, de melk of het vlees van de afstammelingen van deze gekloonde dieren. Mochten

daar problemen zijn, dan zou ik dat graag horen, evidence- en science-based. Ik denk dat er een evolutie is en dat het heel moeilijk zal zijn. Waarom zou het niet kunnen dat onder waarborgen, wetenschappelijk bewezen, men deze techniek voortzet, of dat zal zijn voor het gewoon dier dat men wil klonen of misschien voor de stier die men op deze manier kan selecteren en men op een natuurlijke wijze een gekloonde stier zich kan laten vermenigvuldigen?

Er zijn een aantal wetenschappelijke vragen. Ik denk niet dat we daar sentimenteel op mogen reageren. Men moet goed weten waar we staan. Is de opbrengst van de gekloonde dieren bedreigend voor de volksgezondheid? Heeft men traceerbaarheid van ingevoerd vlees van gekloonde dieren in landen die door de heer De Meyer geciteerd zijn? Moeten we geen houding proberen aan te nemen waar de niet-toepassing op een eigen landsgebied mogelijk is van dergelijke eventuele strikte Europese reglementeringen?

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Ik wil me zeer kort aansluiten bij de vraagsteller. Het is een beetje hetzelfde debat van de vraag die ik daarstraks heb gesteld: hoe ver gaan we in de selectie van dieren om een evolutie te hebben in de productie? Het sluit daar een beetje bij aan. Die probleemstelling van daarstraks komt eigenlijk ook terug in het verhaal van het klonen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De Europese richtlijn waarover gesproken wordt, gaat over het klonen van runderen, varkens, schapen, geiten en paardachtigen in de Europese Unie en over de handel van kloonembryo's en kloondieren.

Het klonen is een reproductietechniek die in de praktijk slechts heel beperkt wordt toegepast in Europa. Volgens de informatie waarover ik beschik, wordt dat vooral toegepast in de rijpaardenfokkerij. In Frankrijk worden er gekloonde hengsten geproduceerd. In Vlaanderen zijn er vandaag geen kloonproducenten die bij een eventueel verbod getroffen zouden kunnen worden.

Het klonen van nutsdieren valt onder de federale bevoegdheid van Volksgezondheid. Daarom kan ik op de concrete vragen niet antwoorden. Ook de omzetting die zal moeten gebeuren, zal volledig federaal moeten plaatsvinden. Ook het uitvoeren van controles en het uitwerken van een traceersysteem, is een federale bevoegdheid die daar aan bod zal kunnen komen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik blijf uiteraard een beetje op mijn honger zitten, minister. Ik zeg in alle eerlijkheid dat ik niet onmiddellijk wist dat dit in zijn globaliteit een federale bevoegdheid was. Maar ik wil er toch voor pleiten, gezien de mogelijke repercussies voor landbouw op Vlaams niveau en zeker ook op Europees niveau, dat men vanuit Landbouw dit debat mede zou volgen. Ik zeg niet dat men deze bevoegdheid naar zich toe moet trekken, want dat is uiteraard morgen niet mogelijk, maar wel dat men dit debat zou volgen.

Ik ben het eens met collega De Croo, die zegt dat we dit debat moeten voeren zonder vooringenomenheid en dat het wetenschappelijk ondersteund moet zijn.

Ik loop een beetje vooruit, maar een grote bezorgdheid binnen Europa en binnen Vlaanderen is toch wel heel de discussie over bijvoorbeeld de herkomst van voedingsproducten. Mocht het zo zijn dat op termijn producten zouden worden ingevoerd van gekloonde dieren, dan moeten we daar nog even een discussie over kunnen voeren op parlementair vlak, zeker federaal, maar misschien ook op

Vlaams niveau. Sommige discussies moet je vooraf voeren en niet op het moment dat het probleem zich stelt.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Ik begrijp de opmerkingen. Wij zijn een land geworden dat aan de top staat van de wereld wat betreft de uitvoer van kwaliteitssperma, zowel van varkens als van hengsten. Dat men die kloon-technologie toepast in specifieke gevallen, zal waarschijnlijk blijven. Mijn enige bezorgdheid is dat zou kunnen worden meegedeeld, op de wijze waar het kan, ten aanzien van de federale beslissende bevoegdheden, of er een gevaar voor de volksgezondheid van de melkproducten, het vlees en wat weet ik allemaal, is en het bewijsbaar en traceerbaar is. Als dat gevaar daar niet is, wat heb ik er dan tegen dat we kampioen zijn in de uitvoer van varkenssperma en van hengstensperma? Ik heb daar niets tegen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik vind niet dat we moeten vertrekken van a priori's in het debat, maar ik vind wel dat we het op een ernstige manier moeten volgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.